

Мултимедијални пројекат *Добродошли у мој најдражи кутак*

УДК 004.55:378.147]:02(497.11)

Валентина Ивановић
valentinaivanovic2@gmail.com

Милица Чекетић
sarangfree@gmail.com

Јована Стојичић
jovanastojic98@gmail.com

Душица Галић
dusicagalic7@gmail.com

*Универзитет у Београду
Филолошки факултет
Београд, Србија*

САЖЕТАК: Предмет овог рада је представљање процеса израде пројекта у оквиру курса Мултимедијални документи, који се похађа на завршној години основних академских студија на Катедри за библиотекарство и информатику Филолошког факултета у Београду. Пројекат је резултат рада студената генерације 2017/2018. под менторством доц. др Браниславе Шандрих Тодоровић и асистенткиње мср. Милице Иконић Нешић, уз помоћ професорке др Цветане Крстев. „Добродошли у мој најдражи кутак” је била тема пројекта која је за циљ имала представљање места која су драга студентима као веб презентације.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: информатика, мултимедијални документи, HTML, CSS, библиотекарство

РАД ПРИМЉЕН: 16. новембар 2021.

РАД ПРИХВАЋЕН: 01. април 2022.

1. Увод

Мултимедија, као обједињавање текста, слике и звука, представља ефикасан начин коришћења савремене технологије у циљу очувања тековина једног друштва. Мултимедија је, заправо, информација представљена или меморисана у виду комбинације текста, графике, звука, анимације и видеа који су обједињени помоћу рачунарских програма. Она кориснику омогућава лакше сналажење и детаљније упознавање са темом о којој се говори, мотивише корисника и одржава његову пажњу, али такође помаже у разјашњавању недоумица (Тртовац 2010).

Као стедиште знања, библиотека мора бити умешна у руковању свим видовима информација које се производе и ићи у стопу са свим облицима развоја технологије и потребама корисника. Самим тим, писменост у оном изворном значењу („The ability to read and write”¹) за библиотекара није довољна, никада није једнозначна и увек мора одражавати производе промена које са собом носи ново доба, а један од тих производа је управо и мултимедија.

Сходно томе, програм Катедре за библиотекарство и информатику у оквиру четири године обухвата многе информатичке предмете, попут Информатике за библиотекарке, Информатичког практикума, Дигиталног текста, База података, Структуре информација, које за циљ имају свеколико информатичко оспособљавање студената за будући рад у информатичком (али и информационом) пољу. Управо курс Мултимедијални документи служи као крајња провера свог знања стеченог на споменутиим курсевима, кроз израду једног заједничког пројекта. Важност овог пројекта огледа се и у томе што, поред провере знања, студенти развијају тимски и истраживачки дух, који су важни за сваки вид усавршавања.

На овом пројекту радили су студенти четврте године Катедре за библиотекарство и информатику Филолошког факултета у Београду генерације 2017/2018. и овде су објединили сва занимљива места у свом родном граду која би посетили или показали људима који им долазе у посету. Тема овогодишњег пројекта је „Добродошли у мој најдражи кутак”. Ментори пројекта биле су доц. др Бранислава Шандрих Тодоровић и мср. Милица Иконић Нешић, асистенткиња. У документу су приказана следећа места: Београд, Земун, Ужице, Смедерево, Шабац, Браничево, Голубац, Обреновац и Гроцка. Студенти који су учествовали у пројекту су: Валентина Ивановић, Милица Чекетић, Даница Кричковић, Јована Стојичић, Душица Галић, Сања Игњатовић, Маја Савић, Марија Ћинић и Драгиша Стокић.

2. Инспирација за израду пројекта

„Добродошли у мој најдражи кутак” није иницијално била тема намењена завршној години генерације 2017/2018. Првобитна тема за студенте је била „Знамените личности мога краја”, где би сваки студент одабрао до 10 личности којима се одређено место поноси и би било

---

1. „Literacy” Cambridge Dictionary (посећено 25. 3. 2022).

потребно детаљније представити о којима би писао. Међутим, убрзо су се појавиле недоумице око опсега теме (да ли је у питању само личност која је ту рођена и ту се прославила, или се ту може сврстати и личност која се ту прославила, иако ту није рођена, или је то може бити и личност која је ту живела након што се прославила, а ту није рођена. . .).

Због тога је професорка Бранислава Шандрих Тодоровић предложила тему конкретнијег концепта, „Добродошли у мој најдражи кутак”, коју су студенти прихватили. Основна замисао реализације ове теме је једноставна: изабрати места која бисмо показали госту који први пут долази код нас. У свом одабиру студенти нису имали ограничења, важност коју су наведена места за студента имала нису морала бити строго укорењена у историјско-културном контексту. Студенти нису морали да се ограниче само на музеје, споменике, позоришта, већ им је дата слобода да представе места која чине неизоставни део њихове свакодневнице и улепшавају је или носе неки другачији вид сентименталне вредности за њих (Каленић пијаца коју је студенткиња посећивала са баком док је била мала, пољана под називом Баре на којој се лети окупљају млади близу села Браничева...). Такође, овај пројекат је пружио могућност студентима да сазнају нешто више о местима која су изабрали, што им можда раније није било познато (Павиљон Великог рефрактора Астрономске опсерваторије набавио је Милан Недељковић на име ратне одштете након II светског рата (Михајлов 2010), али и да се, преко својих колега, упознају са местима за која нису чули или су о њима мало знали. Битно је нагласити да је, сходно околностима изазваних пандемијом одлучено да се ресторани и слични угоститељски објекти ове године избегну.

3. Класификација места

Сваки студент требало је да изабре између 5 и 10 места која су, пре почетка израде саме веб-странице, представљена путем презентација, у оквиру којих је било речи и о основним одликама изабраног места, уз обавезне коментаре који појашњавају шта то место чини посебним за студента.

Професорка Шандрих Тодоровић је у оквиру Google Drive-a поставила табелу у коју су студенти уносили своје предлоге, који су накнадно били класификовани по критеријумима који су договорени са професорком. Класификација је подразумевала 8 категорија и 21 поткатегорију:

1. КУЛТУРНИ ЦЕНТРИ- библиотеке, музеји, позоришта/биоскопи, научне установе, галерије
2. МЕСТА ЗА РЕКРЕАЦИЈУ- спортски центри, игралишта
3. СПОМЕНИЦИ- тврђаве, куле
4. ТРГОВИ
5. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ- цркве, манастири
6. ВОДЕНЕ ОАЗЕ- купалишта, кејеви, реке, језера
7. ЗАНАТИ И ТРГОВИНА- занатске радње, пијаце
8. ЗЕЛЕНЕ ОАЗЕ- паркови, шеталишта, баште, видиковци

Након класификације, уследило је прикупљање материјала за израду презентација и веб-странице.

4. Прикупљање садржаја

За прикупљање грађе за овај пројекат, у периоду од четири месеца, сваки студент је одлазио на место које је одабрао за пројекат. Студенти су се потрудили да сами фотографишу свако место које су посетили, а текстови за одређена места преузимани су из бројних извора, које су обухватале монографије (попут „Шареног света казивања” Јована Ђорђевића или књиге Даринке Лекић „Београд, град за сва времена”), периодичку(чланке из дневних новина, попут Политике), усмени извори, веб-странице и сл..Прикупљање текстова подразумевало је одласке у локалне библиотеке, претрагу кућних библиотека, информација на интернету и званичних веб-страница уколико је неко од одабраних места то поседовало.Усмени извори обухватили су локалне приче и легенде везане за конкретно место са којим су студенти одрастали.

При прикупљању садржаја студенти су наилазили на препреке попут радова, реновирања и незгодног радног времена локалитета што их је у неким случајевима спречавало да дођу до потребних фотографија. Уколико студенти нису могли да изађу на крај са наведеним препрекама, проналазили су нове локалитете које би уврстили у пројекат.

Након завршеног прикупљања грађе, студенти су се договорили како да уобличи садржај и како ће он бити представљен на веб-страници.

5. Израда и дизајн веб-странице

Као инспирацију за изглед веб-странице тим је изабрао пчелиње саће. Идеја иза тог избора била је да, иако долазимо из различитих крајева

земље, ипак припадамо једној кошници унутар које сарађујемо, а то је Катедра за библиотекарство и информатику. Цела страница подељена је на три нивоа, највише из практичних разлога и ради ефикасније расподеле задужења. Први ниво странице је Насловна страна (Homepage), она је полазна тачка за даљу навигацију страницом и на њој се налазе опште категорије. Други ниво садржи називе локалитета повезаних са општим категоријама првог нивоа. Трећи ниво представља личне стране студената на којима се налазе локалитети који њима представљају најдраже кутке.

При изради веб-странице коришћене су технологије са којима се студенти сусрећу на другој години студија, у оквиру предмета Дигитални текст 2. HTML² је основни описни језик који је специјално развијен за употребу при изради веб-страница,³ док се CSS⁴ користи за дефинисање изгледа HTML елемената на веб-страници (посећено 8.11.2021).⁵ Одабир HTML-а и CSS-а показао се веома практичним с обзиром на то да су ове технологије студентима добро познате и једноставне су за употребу. Такође, HTML у комбинацији са CSS-ом пружа бројна креативна решења када су у питању пројекти попут овог из Мултимедијалних докумената с обзиром на то да је садржај богати фотографијама, анимацијама, музиком и другим медијима.

5.1 Израда првог степена веб-странице

У раним фазама пројекта тим је одлучио да изглед првог степена буде у облику кошнице са сањима, а за палету су одабране боја меда и боја чоколаде које одају пријатан утисак. За израду Насловне стране и обрасца (template) за остала два степена била је задужена чланица тима Валентина Ивановић. На наслов странице (Слика 1) „Добродошли у мој кутак“ стављен је ефекат неонског знака помоћу CSS-а, а фонт „Sacramento“ је преузет са Google Fonts платформе која пружа бесплатан приступ бројним фонтовима.

---

2. акроним од Hyper Text Markup Language

3. „HTML introduction“ (посећено 8.11.2021).

4. Cascading Style Sheets

5. „CSS introduction“

Слика 1. Изглед Насловне стране

На свако саће стављена је анимација која, када се курсор корисника нађе изнад саћа (hover), чини да нестане назив опште категорије и открива се слика којом је категорија представљена. Ауторка фотографија је чланица тима, Валентина Ивановић. Поред анимација и слика, саћа имају функцију, кликом на њих воде до другог степена са којим су повезане путем релативних адреса (Слика 2).

Слика 2. Приказ анимације саћа, пре и после

Поред саћа, на Насловној страни се налази анимирано дугме које води до странице „О пројекту“ која припада другом степену. Чланови

тима су такође изразили жељу да се на Насловној страни чује музика, те је помоћу HTML-а додат плејер, а изабрана је композиција „Нот” италијанског пијанисте Лудовика Еинаудија.

Још један од ефеката који се може приметити на Насловној страни је суптилно преливање боја позадине, од светлије до тамније нијансе наранџасте. Ефекат је постигнут помоћу CSS својства `animation` унутар етикете `body`.

5.2 Израда другог и трећег степена веб-странице

У раним фазама пројекта одлучено је да ће се за други степен веб-странице користити образац по коме је израђена Насловна страна, ради уједначенијег изгледа, док је за трећи степен одлучено да сваки студент има потпуну уметничку слободу при изради.

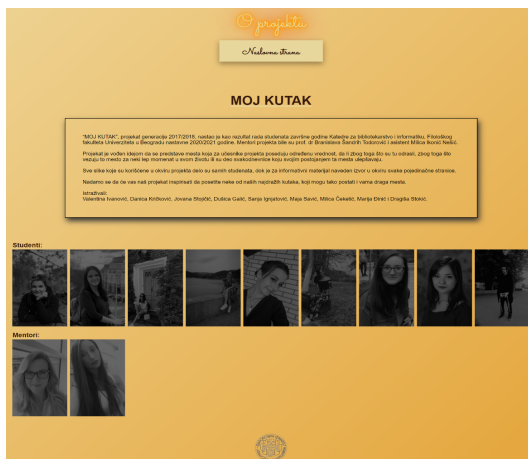
За дизајн другог степена студенти су такође имали дозу слободе, те је сваки члан тима који је био задужен за једну страницу другог степена, одабрао слике и боју којима ће она бити украшена. Свака страница другог степена носи наслов опште категорије са Насловне стране којој припада и саћа, релативне адресе, која воде до одређених локалитета. Како би осигурали да ће кликом на саће корисник доћи до одређеног дела трећег степена који говори о жељеном локалитету, користили су сидра (`anchor`). Поред „кошнице“, на свакој страни другог степена налазе се три анимирана дугмета која воде до претходне категорије, Насловне стране и следеће категорије (Слика 3).

Посебан део другог степена чини страница „О пројекту“ на којој корисник може наћи основне податке о пројекту, чланове тима, њихове фотографије (повезане са трећим степеном сваког члана тима) (Слика 4) и фотографије менторки доц. др Браниславе Шандрих Тодоровић и асистенткиње Милице Иконић Нешић (њихове фотографије су, такође, повезане са персоналним веб-страницама).

Када је реч о трећем степену, који је представља личне странице сваког од чланова тима, неки су користили образац, а неки су се користили сопственим идејама. Највећи број чланова тима је користио HTML и CSS, док је једна чланица тима, Душица Галић, користила донекле и JavaScript. Сваки трећи степен поседује два обавезна дугмета, а то су дугме за повратак на Насловну страну и дугме за страну која води до података о аутору и коришћене литературе. У оквиру својих страница, чланови тима су представили своје најдраже кутке, најчешће из родних места, што је овом пројекту донело разноврсност и боље

Слика 3. Приказ другог степена

Слика 4. Приказ странице „О пројекту“

уознавање са земљом у којој живимо (Слике 5 и 6) и на тај начин се придружили низу сличних пројеката које су радиле раније генерација за потребе курса Мултимедијални документи, попут пројекта „Ал’ се некад добро јело” генерације 2012/2013, у оквиру ког су студенти сакупљали материјал везан за традиционалну српску кухињу, или пројекта „Игра рокенрол цела Југославија” генерације 2014/2015, која је за циљ имала „да на једном месту прикаже што обухватнију грађу о почецима и развоју рок сцене на просторима бивше Југославије”.⁶

Слика 5. Приказ стране трећег степена

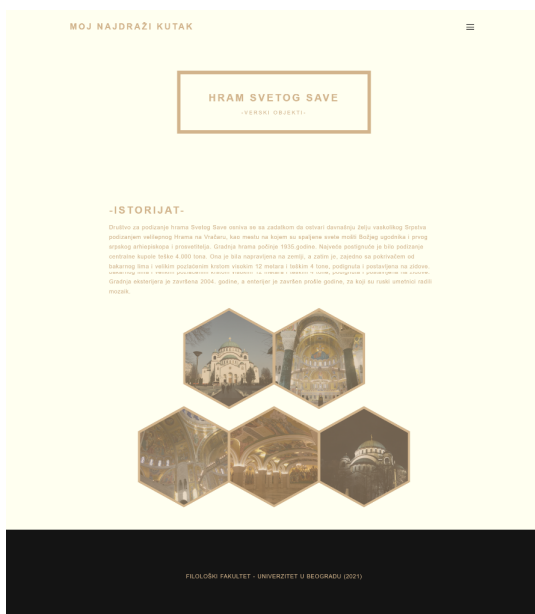
6. Закључак

Захваљујући предмету Мултимедијални документи, студенти су имали прилику да на завршној години основних студија обједине своја знања стечена током претходних година. Лекције које су у току студирања могле деловати небитно и апстрактно, информације које су могле деловати нејасно, уобличене су и у потпуности усвојене у оквиру рада на овом пројекту.

Кроз лична залагања, слогу и марљив рад свих студената, као и помоћ професора, завршни пројекат на тему „Добродошли у мој најдражи кутак“ представља драгоцену искуство стечено током летњег семестра 2020/2021. године. Мотивисани и жељни да на најкреативнији

6. „Игра рокенрол цела Југославија” (посећено 25.3.2022).

начин представе делове наше земље из којих долазе или места која за њих имају неку посебну вредност, студенти су се лако и брзо договорили око свих делова пројекта. Неслагања готово да није ни било, па је сам пројекат завршен у року без већих потешкоћа.

Слика 6. Приказ стране трећег степена

Иако су локалитети представљени у пројекту изабрани јер су студентима посебно драги, те је критеријум за одабир био вођен емоцијама и лепим успосменама, многи од локалитета носеисторијски и културни значај за целу заједницу. Имајући ове чињенице у виду, пројекат се може посматрати и као вид туристичког водича који посетиоце странице упућује на интересантне локалитете које би могли сами посетити.

Надамо се да ће вас наш пројекат инспирисати да посетите неке од наших најдражих кутака, који могу тако постати и вама драга места.⁷

7. "О пројекту", Добродошли у мој најдражи кутак (посећено 11.11.2021).

Захвалност

Велику захвалност дугујемо професорки др Цветани Крстев, професорки др Бранислави Шандрих Тодоровић и асистенткињи Милицы Иконић Нешић, за стрпљиво и стручно усмеравање, спремност да увек издвоје време за наша питања и за сво пренето знање, не само у току израде овог пројекта, већ и у току претходне четири године нашег студирања.

Литература

- Михајлов, Саша. 2010. *Астрономска опсерваторија*. Посећено 25.3. 2022. Београд: Завод за заштиту споменика културе града Београда. http://beogradskonasledje.rs/wp-content/uploads/2012/06/astronomska_opservatorija.pdf.
- Тртовац, Александра. 2010. “Мултимедијални документ као предмет-пројекат на Катедри за библиотекарство и информатику Филолошког факултета у Београду.” *Инфотека* 11 (2): 45–54. http://infoteka.bg.ac.rs/pdf/Srp/2010-2/INFOTHECA_XI_2_December2010_45-54.pdf.